

سعدی بزرگ

+ این سروده ی سعدی بزرگ بر سرِ درِ یکی از تالارهای سازمان ملل متحد نوشته شده است.

بنی آدم اعضای یک پیکرند
که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی به درد آورد روزگار
دگر عضوها را نماند، قرار
تو کز محنتِ دیگران بی غمی
نشاید که نامت نهند آدمی

+ ما ایرانیان می باید این را به یاد داشته باشیم که در میان هزاران سراینده و نویسنده که در سراسر جهان به زبانهای گوناگون، سروده، سروده اند تنها و تنها این سروده سعدی بزرگ، شایستگی این را یافته که زینت بخش سر در تالاری در سازمان ملل متحد، گردد.

+ ما ایرانیان می بایستی به خود ببالیم که در سرزمین ما، ایران، چنین فرهیختگانی پرورش یافته اند.

+ به هنگام زاده شدن، نام او را **مشرّف الدین مصلح بن عبدالله** نهادند که سپس تر ها به سعدی پراوازه شد. او در روزگاری چشم به جهان گشود که **اتابک ابوبکر بن سعد** در ایران فرمان می راند.

برخی بر این باور هستند که برنام سعدی برگرفته شده از نام **سعد بن ابوبکر** می باشد.

+ در بزرگی و شایستگی سعدی بزرگ که یکی از نویسندگان و سرایندگان سرشناس و پراوازه ایرانی است، کوچکترین دو دلی ای نیست.

+ او در سده هفتم فرارفتی ماهی (هجری قمری) می زیسته است.
+ سال زایش او را پیرامون سال های ۶۰۰ تا ۶۱۵ فرارفتی ماهی می دانند.

+ هنگامی که سعدی بزرگ کودکی بیش نبوده، پدر خود را از دست می دهد.

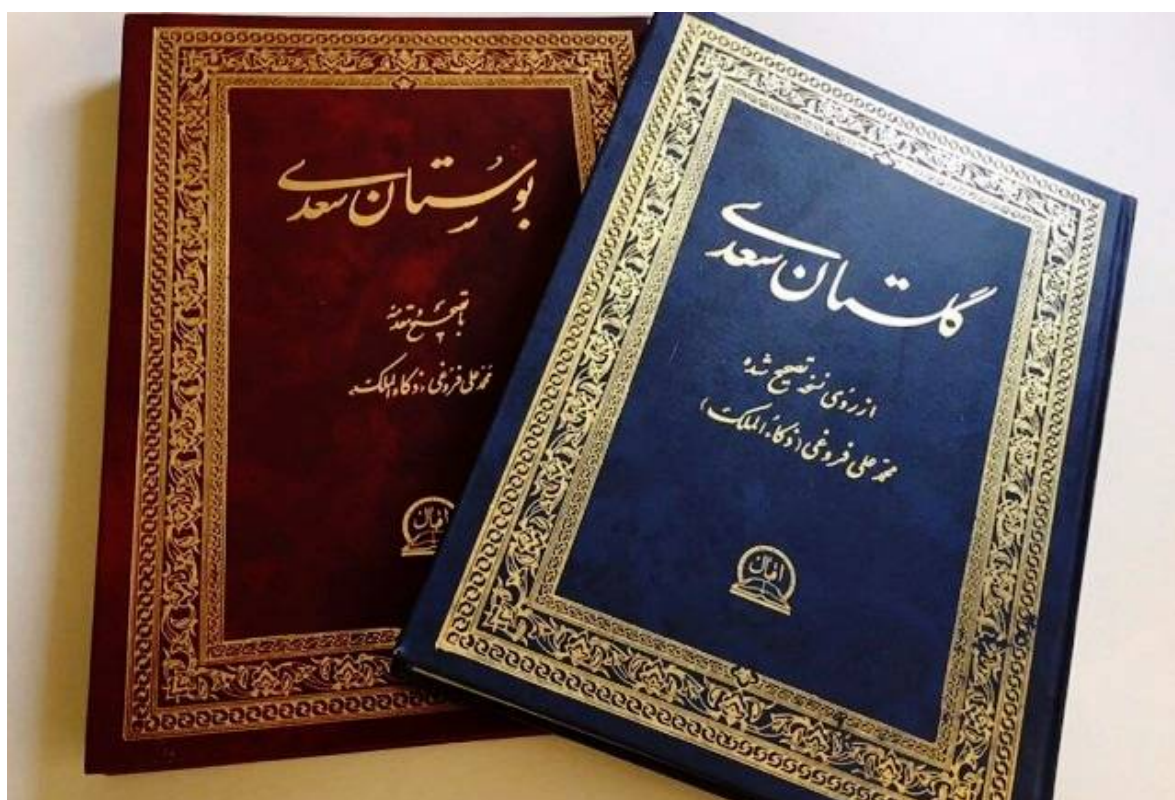
+ بیشترین کسان در خانواده سعدی بزرگ، از دانشمندان و بینشوران بودند.

+ سعدی بزرگ، این سراینده گرانقدر در سال های جوانی، از برای آموختن دانش های بیشتر، به آموزشگاه نظامیه بغداد می رود.

+ در این آموزشگاه، که مهین (مهم)ترین کانون دانش اندوزی آن روزگاران می بوده، از آموزش های استاد فرهیخته ایرانی، **سُهروردی** بهره می برد.

+ پس از آن به شام - مراکش - حبشه - و حجاز رفته و سرانجام به شهر شیراز بازمی گردد.

+ پس از بازگشت به شیراز، دست به آفرینش شاهکارهای خود، **گلستان** و **بوستان**، می زند.

- + سعدی بزرگ نخست سعدی نامه، که سپس ترها بوستان نامیده شد، را می نویسد.
- + بوستان بگونه ی سروده نوشته شده است و در برگیرنده ی چهار هزار دوتایی (بیت) است.
- + درونمایه این نسک در باره خوی و خیم آدمیان - پرورش و کاردانی می باشد.
- + این نسک دارای بخش های زیر می باشد:
- عدل - احسان - اِشگ (عشق) - تواضع - رضا - ذکر - تربیت - شکر و توبه
- + سعدی بزرگ، یک سال پس از سرودن بوستان ، سرگرم نوشتن **گلستان** می شود.
- + هر داستان **گلستان** و هر فرازی از آن، در پیِ هزاران آزمایش نگاشته شده است.

ای که گفتی هیچ مشکل چو فراق یار نیست
گر امید وصل باشد، همچنان دشوار نیست
نوک مژگانم به سرخی بر بیاض روی زرد
قصه دل می نویسد، حاجت گفتار نیست
در آن نفس که بمیرم، در آرزوی تو باشم
بدان امید دهم جان، که خاک کوی تو باشم
به وقت صبح قیامت، که سر ز خاک بر آرم
به گفتگوی تو خیزم، به جستجوی تو باشم
حدیث روضه نگویم، گل بهشت نبویم
جمال حور نجویم، دوان به سوی تو باشم

این نسک به گونه دیپ (نثر) و دربرگیرنده :
سیرت پادشاهان - اخلاق درویشان - فضیلت قناعت - فوائد
خاموشی - اشک (عشق) و جوانی -
ضعف و پیری - تاثیر تربیت - آداب صحبت، می باشد.
+ جدا از این دو شاهکار، از سعدی بزرگ نوشته هایی برجای مانده که
نام آنها چنین است :
قصاید - غزلیات - رباعیات - ترجیع بندها - و قصاید به عربی -
نصیحه الملوک - مجالس پنجگانه -
هزلیات - ملمعات و مثلثات و ترجیعان - قصاید پارسی -
صاحبیه - مراثنی نیز، می باشد.
+ سروده ها و نوشته های سعدی بزرگ، همزمان که آسان و ساده می
باشند، همزمان گنجینه ای از آموزش هستند. او با یاری گرفتن از گویش
شوخی گونه ی خود، خشکی گفتار را گرفته و شور و جوش و خروش به
آن می بخشد.
+ زمان درگذشت سعدی بزرگ روشن نیست . ولی برخی از تاریخ نگاران
درگذشت او را میان سال های ۶۹۰ تا ۶۹۴ فرارفتی (هجری) می دانند.

+ سعدی بزرگ در آرامگاهش در شهر شیراز آرمیده است.
+ روانش شاد و راهش پُر رهرو باد.

گرد آورنده : ژاله دفتریان
فروردین ۲۵۸۳ ایرانی
آوری ۲۰۲۴ ترسایی